

Šolski center Novo mesto
Šegova ulica 112
8000 Novo mesto

Srednja elektro šola in tehniška gimnazija

Šifra kandidata:

--

ELEKTROTEHNIKA

PISNA IZPITNA POLA 1

5. februar 2014

Čas pisanja 40 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik, radirko, računalno brez grafičnega zaslona in možnosti računanja s simboli. Kandidat dobi dva lista s formulami in ocenjevalni obrazec.

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo ali vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani) in na ocenjevalni obrazec.

Odgovore pišite v predvideni prostor z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte z največ dvema črtama in napišite zraven pravilno rešitev.

Odgovori, pisani z navadnim svinčnikom, se vrednotijo z nič (0) točkami.

Lista s formulami obdržite za drugi del izpita, ocenjevalni obrazec pa po končanem prvem delu vložite v pisno polo 1.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo vam veliko uspeha.

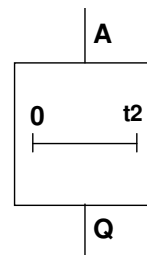

A01) Za vzporedno vezavo dveh kondenzatorjev velja:

- a) Naboj je večji na kondenzatorju z manjšo kapacitivnostjo.
- b) Naboj je večji na kondenzatorju z večjo kapacitivnostjo.
- c) Skupna kapacitivnost je manjša od najmanjše kapacitivnosti kondenzatorja.
- d) Napetost je večja na kondenzatorju z večjo kapacitivnostjo.

A02) Funkcijski simbol na sliki predstavlja:

- a) zakasnitev vklopa,
- b) pulzno funkcijo,
- c) podaljševanje kratkih impulzov,
- d) zakasnitev izklopa.

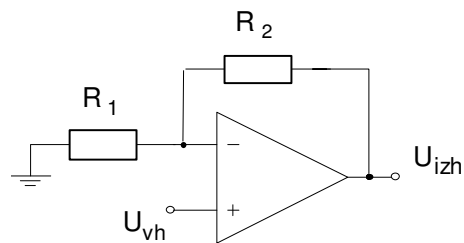

A03) V izmeničnem tokokrogu z idealnim uporom velja:

- a) Moč upora izražamo v merski enoti var.
- b) Moči, ki se razvije na uporu, pravimo navidezna moč S .
- c) Oblika toka in oblika napetosti sta vedno enaka.
- d) Tok prehiteva napetost za 90 stopinj.

A04) Vezje na sliki predstavlja:

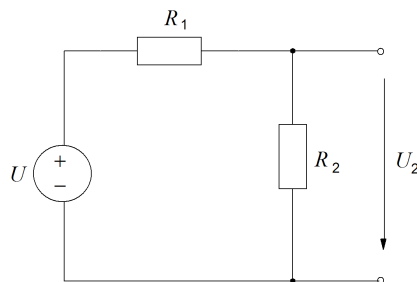
- a) invertirajoč ojačevalnik,
- b) neinvertirajoč ojačevalnik,
- c) primerjalnik,
- d) odštevalnik napetosti.

A05) Kako delujeta sprožnik za preobremenitve in sprožnik za kratke stike pri inštalacijskem odklopniku?

- a) Oba sprožnika delujeta kot bimetal.
- b) Sprožnik za preobremenitve deluje kot elektromagnet, sprožnik za kratke stike pa kot bimetal.
- c) Oba sprožnika delujeta kot elektromagnet.
- d) Sprožnik za preobremenitve deluje kot bimetal, sprožnik za kratke stike pa kot elektromagnet.

A06) Na sliki je delilnik napetosti s podatki: $R_1 = 10 \Omega$, $R_2 = 40 \Omega$ in $U = 20 \text{ V}$.

Izračunajte napetost U_2 . ..... (2 točki)

A07) Dana je pravilnostna tabela.

A	B	C	Y
0	0	0	0
0	0	1	1
0	1	0	0
0	1	1	0
1	0	0	0
1	0	1	1
1	1	0	1
1	1	1	1

a) Zapišite logično enačbo za izhod Y. .... (1 točka)

b) Logično funkcijo okrajšajte in zapišite poenostavljeno enačbo za izhod Y. .... (1 točka)

A08) Kondenzator s kapacitivnostjo $C = 10 \mu\text{F}$ priključimo na izmenično napetost $u(t) = 25 \cdot \sin(400 t)$ V.

Izračunajte kapacitivno upornost X_C kondenzatorja..... (2 točki)

A09) Na Greatzov mostiček priključimo izmenično napetost $U_{\text{ef}} = 12$ V.

Izračunajte srednjo vrednost napetosti U_{sr} na izhodu mostička..... (2 točki)

A10) Na gradbišču, ki je od priključka omrežne napetosti $U = 230$ V oddaljeno 25 m, s kablom priključimo električni grelnik. Na grelniku izmerimo napetost $U_b = 225$ V.

a) Izračunajte padec napetosti ΔU na kablu..... (1 točka)

b) Izračunajte upornost R kabla, če je tok I skozi grelnik $I = 12$ A..... (1 točka)

Šolski center Novo mesto
Šegova ulica 112
8000 Novo mesto

Srednja elektro šola in tehniška gimnazija

Šifra kandidata:

--

ELEKTROTEHNIKA

PISNA IZPITNA POLA 2

5. februar 2014

Čas pisanja 80 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik, radirko, računalno brez grafičnega zaslona in možnosti računanja s simboli.

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo ali vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Odgovore pišite v predvideni prostor z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte z največ dvema črtama in napišite zraven pravilno rešitev.

Odgovori, pisani z navadnim svinčnikom, se vrednotijo z nič (0) točkami.

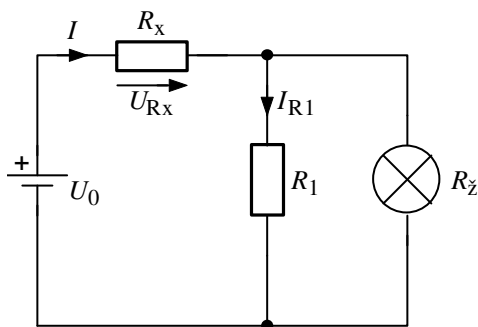
Pri reševanju nalog si lahko pomagata z listoma s formulami.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo vam veliko uspeha.

B01) Slika prikazuje priključitev žarnice z nazivnimi podatki 6 V/30 W. Pri tem sta: $R_1 = 3 \Omega$ in $U_0 = 24 \text{ V}$.

a) Izračunajte upornost žarnice R_z ..... (2 točki)

b) Izračunajte napetost U_{R_x} na uporu R_x , ko žarnica normalno sveti. .... (2 točki)

c) Izračunajte moč P_1 na uporu R_1 ..... (2 točki)

d) Izračunajte tok I , ki teče v vezje ..... (2 točki)

B02) Če senzor zazna obdelovanec, se ob kratkem pritisku na tipko start vklopi grelec (pojasnilo: če obdelovanca ni, se grelec ne more vklopiti, tudi če pritiskamo na tipko start). Grelec nato greje oz. suši obdelovanec 10 sekund (timer1), potem pa se samodejno izklopi.

a) Izpolnite prireditveno tabelo spremenljivk, če bomo problem realizirali s PLK Simatic S7-222. .... (2 točki)

SPREMENLJIVKA (ime)	VRSTA SPREM. (vhod, izhod, marker, časovnik števec,..)	VRSTA časovnika, števca, vhoda/izhoda ter uporabljen kontakt	SIMATIC NASLOV

b) Narišite funkcijsko shemo krmiljenja grelca. .... (2 točki)

c) Napišite Simatic LAD-program. .... (2 točki)

d) Narišite funkcijsko shemo krmiljenja grelca tako, da za časovni izklop uporabite funkcijo zakasnitve izklopa. .... (2 točki)

B03) Navitje priključimo na omrežno napetost $U = 230 \text{ V}$ frekvence $f = 50 \text{ Hz}$. Na navitju izmerimo delovno moč $P = 360 \text{ W}$ in tok skozi navitje $I = 2,15 \text{ A}$.

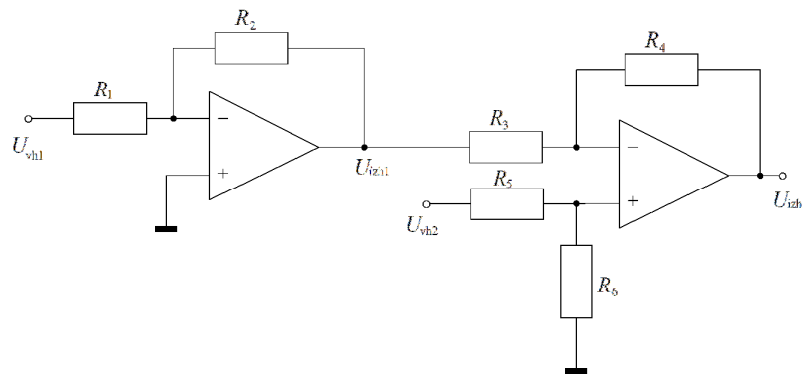
a) Izračunajte navidezno moč S navitja: ..... (2 točki)

b) Izračunajte impedanco Z navitja. .... (2 točki)

c) Izračunajte ohmsko upornost R navitja. .... (2 točki)

d) Izračunajte induktivnost L navitja. .... (2 točki)

B04) Dano je ojačevalno vezje z operacijskima ojačevalnikoma s podatki: $U_{vh1} = 1 \text{ V}$, $R_1 = R_3 = 2 \text{ k}\Omega$, $R_2 = R_4 = 4 \text{ k}\Omega$, $R_5 = R_6 = 6 \text{ k}\Omega$.

a) Poimenujte prvo in drugo delno vezje. .... (2 točki)

b) Izračunajte napetost na izhodu U_{izh1} prvega delnega vezja. .... (2 točki)

c) Izračunajte napetost U_{izh2} na izhodu ojačevalnega vezja, če je $U_{vh2} = 0$ V. .... (2 točki)

d) Izračunajte izhodno napetost U_{izh2} , če je $U_{vh2} = 4$ V..... (2 točki)

B05) Imamo napajalni vod dolžine $l = 8$ m. Vod je priključen na napetost $U = 230$ V in napaja električno peč s tokom $I = 20$ A. Dopustni padec napetosti je lahko največ 1 %. Vod je izveden z vodnikom oznake PP/R, ki je položen podometno, skladno s skupino C!

a) Izračunajte presek A napajalnega voda ..... (2 točki)

b) Iz tabele izberite ustrezen presek A napajalnega voda. ....(2 točki)

c) Izračunajte dopustni padec napetosti $u\%$ .....(2 točki)

d) Izračunajte električno moč P peči. .... (2 točki)